

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Aleny Krýlové a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **J.K.**, zast.: JUDr. Ing. Vladimírem Nedvědem, advokátem, Litoměřice, Mírové nám. 157/30, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Praze**, Žitná 12, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 20.12.2007, č.j. 7852/07-1100-202036

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal k soudu žalobu proti rozhodnutí označenému v záhlaví rozsudku, jímž bylo zamítnuto odvolání proti platebnímu výměru na daňové penále na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2002, čj. 78608/07/034913/4536, vydanému dne 5.6.2007 Finančním úřadem v Kolíně, jímž bylo žalobci předepsáno penále ve výši 513 818,- Kč.

Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že za rok 2002 správce daně provedl u žalobce daňovou kontrolu, která byla zakončena vydáním dodatečného platebního výměru, na jehož základě byla dodatečně doměřena daň ve výši 491 060,- Kč. Předmětné penále je důsledkem neuhrazení této dlužné částky daně, která je vymáhána. Zmínil důvody odvolání podaného proti platebnímu výměru na daňové penále, v němž odvolatel namítl rozpor rozhodnutí s § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., neboť má za to, že pokud správce daně nařídil na daňový nedoplatek exekuci již v roce 2004, nemůže daňovému dlužníkovi sdělovat penále. Penále se podle uvedeného ustanovení sděluje daňovému dlužníkovi vždy, vyžaduje-li to stav jeho účtu, tedy při daňové exekuci. Protože správce daně nesdělil penále v souladu s ustanovením věty čtvrté před středníkem § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., je rozhodnutí nezákonné, neboť bylo vydáno opožděně. Ustanovení téže věty za středníkem není podle odvolatele rozhodné, protože pro daňovou exekuci platí věta před středníkem.

K tomu žalovaný uvedl, že podle § 40 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb. je daň splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Za zdaňovací období roku 2002 byl termín podání daňového přiznání a tudíž i datum splatnosti daně dne 31.3.2003. Daňovou kontrolou bylo zjištěno, že odvolatel nepřiznal za rok 2002 daň ve správné výši a v této výši ji v den její splatnosti, tj. 31.3.2003, neuhradil. Byl tudíž s placením části daňové povinnosti v prodlení a správce daně na jeho osobním daňovém účtu evidoval daňový nedoplatek na dani z příjmů fyzických osob za rok 2002 ve výši 491 060,- Kč. Protože odvolatel neuhradil nedoplatek na dani ani v náhradní lhůtě splatnosti daně, tj. do 30 dnů od doručení dodatečného platebního výměru, byl předán k vymáhání. Výzvou ze dne 22.9.2004 vyzval správce daně odvolatele k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě, odvolatel však na výzvu nereagoval. Proto správce daně vydal dne 26.11.2004 podle § 73 zákona č. 337/1992 Sb. exekuční příkaz na prodej nemovitosti. Dlužná daň nebyla uhrazena ani do vydání platebního výměru na penále. Penále je splatné dnem, kdy byly splněny zákonem stanovené podmínky pro jeho uplatnění. Penále vzniká ze zákona bez vydání rozhodnutí. Předpis penále sděluje správce daně daňovému dlužníkovi platebním výměrem. O tomto předpisu může být daňový dlužník vyrozuměn kdykoliv, pokud to vyžaduje stav jeho účtu, zejména při daňové exekuci; o předpisu daňového penále se daňový dlužník vyrozumí zpravidla do 30 dnů po té, kdy daňový nedoplatek byl zcela vyrovnán, nejpozději však ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně. Lhůta pro vybrání daňového nedoplatku je stanovena v § 70 odst. 1 zákon ač. 337/1992 Sb., podle kterého se právo vymáhat daňový nedoplatek promlčuje po šesti letech po roce, kdy se stal splatným. Podle odst. 2, je-li proveden úkon směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven; daňové nedoplatky lze však vymáhat nejpozději do 20 let počítaných od konce roku, ve kterém se nedoplatek stal splatným, s výjimkou nedoplatků podle odst. 4, který stanoví, že je-li daňový nedoplatek zajištěn na movitých věcech, nemůže se zástavní právo promlčet, má-li věřitel zástavu v držení a podle odstavce 5, podle kterého, je-li daňový nedoplatek zajištěn zástavním právem na nemovitostech zápisem v příslušné evidenci, nelze do 30 let po tomto zápisu proti uplatnění zajišťovacího práva namítnout promlčení nedoplatku. V případě odvolatele s ohledem na uvedené exekuční úkony nedošlo k promlčení lhůty k vybrání nedoplatku a správce daně proto byl oprávněn vyrozumět žalobce o předpisu penále. Penále je sankcí, která se uplatňuje obligatorně v případě nesplnění povinnosti zaplatit daň v zákonem stanoveném termínu. Platební výměr na penále je deklaratorním rozhodnutím, jímž správce daně sděluje daňovému subjektu, že u něho k uvedenému datu eviduje penále a že částku uvedenou na platebním výměru je dlužník povinen zaplatit. Daňovému dlužníku vzniká povinnost zaplatit penále okamžikem, kdy se dostal do prodlení, tedy i před vydáním platebního výměru. Tato povinnost vzniká ze zákona, nezakládá ji správce daně vydáním platebního výměru, jímž pouze daňovému dlužníku sděluje předpis penále, a to kdykoliv, jsou-li splněny zákonem stanovené podmínky pro jeho uplatnění, tedy i po nařízení daňové exekuce.

Žalovaný uzavřel, že správce daně postupoval v souladu s ust. § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. a vydané rozhodnutí není v rozporu ani s ustanovením věty čtvrté před středníkem § 63 odst. 4 zákona. Tato část nijak speciálně neupravuje lhůtu pro vydání platebního výměru po nařízení daňové exekuce nebo v jejím průběhu. Předpis penále se sděluje zpravidla do 30 dnů po úplném vyrovnání daňového nedoplatku, nejpozději však ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně, a to i tehdy, není-li daňový nedoplatek zcela vyrovnán. V případě odvolatele daňový nedoplatek vyrovnán nebyl a k promlčení vybrání daně nedošlo.

Žalobce v žalobě namítl, že žalovaný si učinil nesprávný právní závěr o tom, že ustanovení § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. neupravuje speciálně lhůtu pro vydání platebního výměru na daňové penále po nařízení daňové exekuce nebo v jejím průběhu. Žalobce v odvolání namítal nezákonnost sděleného penále podle § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., podle kterého o předpisu se daňový dlužník může vyrozumět kdykoliv, pokud to vyžaduje stav jeho účtu, zejména při daňové exekuci; o předpisu se daňový dlužník zpravidla vyrozumí do třiceti dnů po té, kdy daňový

nedoplatek byl zcela vyrovnán, nejpozději však ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání penále. Finanční úřad v Kolíně vydal dne 26.11.2004 exekuční příkaz na prodej nemovitosti, mimo jiné i na dodatečně vyměřenou daň z příjmů fyzických osob za rok 2002. Žalobce tvrdí, že ustanovení § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. přesně stanoví, že o předpisu penále se daňový dlužník vyrozumí vždy, vyžaduje-li to stav jeho účtu s demonstrativním uvedením, kdy taková situace nastává, tedy při daňové exekuci (věta před středníkem). Z této části ustanovení nevyplývá, že by sdělení penále bylo na uvážení správce daně. Protože v daném případě nastala skutečnost, která vyžaduje zjištění stavu účtu daňového dlužníka, bylo zákonnou povinností správce daně vydat platební výměr na penále. Není na uvážení správce daně, zda při nařízení daňové exekuce vyrozumí či nevyrozumí o předpisu penále daňového dlužníka. V roce 2004 byla nařízena exekuce mimo jiné i na dodatečně vyměřenou daň z příjmů fyzických osob za rok 2002, proto správce daně nemohl o předpisu penále vyrozumět daňového dlužníka až v roce 2007. Za nesprávný považuje žalobce závěr žalovaného, že není speciálně upravena lhůta pro vydání platebního výměru na daňové penále po nařízení daňové exekuce nebo v jejím průběhu. O předpisu penále nebyl žalobce vyrozuměn při nařízení exekuce, ale až po dvou letech od jejího nařízení. Žalobce byl na svých právech zkrácen tím, že rozhodnutí o předpisu penále je v rozporu s ust. § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. Rozhodnutí žalovaného odvolací orgán je pak v rozporu s § 50 odst. 6 uvedeného zákona, neboť důvod pro zamítnutí odvolání nebyl dán.

Žalobce žádal, aby soud obě vydaná rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zejména uvedl, že žalobce se proti dodatečnému platebnímu výměru o doměření daně z příjmů fyzických osob za rok 2002 neodvolal. Nedoplatek na dani neuhradil ani v náhradní lhůtě splatnosti, tj. do 30 dnů od doručení dodatečného platebního výměru. Dne 15.9.2004 správce daně vystavil výkaz nedoplatků a dne 24.9.2004 žalobci doručil výzvu k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě. Žalobce na výzvu nereagoval a nedoplatek neuhradil, proto správce daně dne 26.11.2004 vystavil exekuční příkaz na prodej nemovitostí k vymožení vykonatelného nedoplatku. Z dodatečně vyměřené daně za rok 2002 byl žalobci platebním výměrem ze dne 5.6.2007 sdělen předpis penále. Ani ke dni vydání tohoto platebního výměru nebyla částka dlužné daně uhrazena. K žalobním námitkám žalovaný uvedl, že dodatečně vyměřená daň je daňovým nedoplatkem, který podléhá daňové penalizaci od původního dne splatnosti daně. Žalobci vznikla povinnost platit penále od okamžiku, kdy se dostal do prodlení, tj. v den následující po termínu splatnosti daně, tato povinnost trvá do okamžiku uhrazení nedoplatku daně. Žalobce nezmiňuje důsledky skutečnosti, že k vyrozumění žalobce o penále došlo nikoliv při nařízení exekuce, ale až po dvou letech od jejího nařízení. Nenamítá promlčení práva správce daně penále vyměřit nebo zánik tohoto práva. Předpis penále byl proveden včas, tj. ve lhůtě, po jejímž uplynutí se promlčuje vybrání daně. Žalobce daňovou exekuci spojuje pouze s jejím zahájením. V daném případě však jde o exekuci prodejem nemovitosti dlužníka, což je proces dlouhodobý. Podle zákona má dlužník povinnost platit penále až do úplného vyrovnání dluhu. Správce daně nepostupoval v rozporu s ust. § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., když v průběhu daňové exekuce (slovy zákona při daňové exekuci) žalobci předepsal penále. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Z podnětu podané žaloby přezkoumal soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, jak soudu ukládá ust. § 75 odst. 1, 2 s.r.s. Soud vycházel z obsahu správního spisu předloženého soudu žalovaným.

Správní spis obsahuje dodatečný platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za rok 2002 ze dne 31.5.2004, jímž byla žalobci doměřena daň ve výši 491 060,- Kč, a který byl žalobci doručen dne 8.7.2004. Dodatečně vyměřená daň byla splatná v náhradní třicetidenní lhůtě, tj. do

9. 8. 2004. Správní spis obsahuje výkaz nedoplatků sestavený ke dni 15.9.2004, v němž je uveden kromě dalších i předmětný nedoplatek na dani z příjmů právnických osob ve výši 491 060,- Kč splatný dne 9.8.2004; celková výše nedoplatků činí částku 831 875,- Kč. Dne 24.9.2004 byla žalobci doručena výzva k zaplacení mimo jiné i předmětného nedoplatku.

Dne 26.11.2004 vydal správce daně exekuční příkaz na prodej nemovitostí (a to st. 223 a parc. č. 393/9 a 393/11 zahrada a čp. 82 na st. 223) k vymožení vykonatelného nedoplatku v celkové výši 841 508,- Kč, včetně předmětného nedoplatku ve výši 491 060,- Kč na dani z příjmů fyzických osob za rok 2002. Exekuční příkaz byl doručen příslušnému katastrálnímu úřadu dne 1.12.2004, žalobci J.K. a rovněž i V.K. byl doručen uplynutím třídní úložní lhůty dle § 24 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., a to dne 6.12.2004 (pondělí). Námitce, kterou proti exekučnímu příkazu podala V.K., nebylo vyhověno rozhodnutím správce daně ze dne 23.2.2005, které však bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 27.10.2005, čj. 45 Ca 24/2005-29 a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Správce daně pak o námitce proti exekučnímu příkazu rozhodl a námitce nevyhověl rozhodnutím ze dne 21.2.2006. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 27.12.2006, čj. 44 Ca 70/2006-17 a kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11.4.2008, čj. 2 Afs 117/2007. Exekuční příkaz, který je podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19.12.2007, čj. 2 Afs 85/2007-63 úkonem přerušujícím lhůtu ve smyslu § 70 odst. 2 daňového řádu, je-li daňovému dlužníku řádně doručen, tedy nebyl zrušen. Dne 18.4.2008 vydal správce daně rozhodnutí o zřízení zástavního práva k zajištění mimo jiné i předmětné pohledávky; rozhodnutí o zřízení zástavního práva je rovněž úkonem přerušujícím běh šestileté promlčecí lhůty k vybrání a vymáhání daňového nedoplatku (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.5.2008, čj. 9 Afs 112/2007-72).

Předmětný platební výměr na daňové penále byl vydán dne 5.6.2007 a odvolání, které proti němu žalobce podal a v němž uplatnil obdobné námitky, jako v později podané žalobě, bylo zamítnuto žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného, které bylo žalobci doručeno dne 28.12.2007.

Soud vycházel z těchto podstatných skutečností:

Na daný případ dopadá ustanovení § 63 zákona č. 337/1992 ve znění účinném do 31.12.2006, a to ve smyslu věty druhé Čl. VI. bodu 3 přechodných ustanovení zákona č. 230/2006 Sb., jímž byl zákon č. 337/1992 Sb. novelizován; podle tohoto ustanovení *pro daně, jejichž původní den splatnosti nastal do účinnosti tohoto zákona, se použije § 63 zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků, ve znění účinném do účinnosti tohoto zákona*. V posuzované věci je tedy rozhodné znění § 63 uvedeného zákona před jeho novelizací provedenou zákonem č. 230/2006 Sb.

Podle § 63 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb. ve znění účinném do 31.12.2006 je daňový dlužník v prodlení, nezaplatí-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti.

Podle § 63 odst. 4 uvedeného zákona je penále splatné dnem, kdy byly splněny zákonem stanovené podmínky pro jeho uplatnění. Předpis penále sdělí správce daně daňovému dlužníkovi platebním výměrem. Proti platebnímu výměru se daňový dlužník může odvolat do třiceti dnů od jeho doručení. O tomto předpisu se daňový dlužník může vyrozumět kdykoliv, pokud to vyžaduje stav jeho účtu, zejména při daňové exekuci; o předpisu se daňový dlužník zpravidla vyrozumí do třiceti dnů poté, kdy daňový nedoplatek byl zcela vyrovnán, nejpozději však ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně. Penále uvedené v platebním výměru je splatné v náhradní lhůtě patnácti dnů ode dne doručení platebního výměru, pokud nebylo již uhrazeno.

Platební výměr, kterým správce daně sděluje daňovému dlužníku výši penále, nezakládá daňovému dlužníku žádnou novou povinnost, pouze deklaruje povinnost již vzniklou ze zákona. Povinnost k úhradě penále vzniká v první den prodlení a trvá po celou dobu prodlení.

Žalobce nikterak nepochybně tvrdí, že neuhradil nedoplatek na dani z příjmů fyzických osob za období roku 2002 ani v náhradním termínu splatnosti, tj. do 30 dnů od doručení dodatečného platebního výměru, jímž byla daň žalobci doměřena. Nezpochybně ani tvrdí, že nedoplatek na dani neuhradil ani na základě výzvy k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě, kterou správce daně žalobci doručil dne 24.9.2004, a že tento nedoplatek nebyl žalobcem uhrazen ani ke dni vydání platebního výměru na daňové penále.

Žalobce nesouhlasí s výkladem ustanovení § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., jak jej provedl žalovaný. Podle výkladu žalobce ustanovení § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., a to část věty čtvrté před středníkem, stanoví, že o předpisu penále se daňový dlužník vyrozumí vždy, vyžaduje-li to stav jeho účtu s demonstrativním uvedením, že taková situace nastává při daňové exekuci. Nastala-li taková situace, je podle žalobce zákonnou povinností správce daně platební výměr na daňové penále vydat a není na jeho uvážení, zda dlužníka platebním výměrem o předpisu penále vyrozumí či nikoliv. Podle žalobce nemohl být platební výměr na daňové penále vydán až v roce 2007 za situace, kdy daňová exekuce byla nařízena již v roce 2004.

Soud žalobcově argumentaci nepřisvědčil.

Shora citované ustanovení § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. neupřesňuje okamžik, kdy musí správce daně sdělit daňovému dlužníku penále, správce daně omezuje pouze promlčecí lhůtou pro vybrání daně. V daňovém řádu ani jiném obecně závazném právním předpisu není definován stav účtu, při kterém by správce daně byl povinen sdělit daňovému dlužníku penále. Posouzení skutečnosti, zda stav účtu daňového dlužníka vyžaduje, aby daňovému dlužníkovi bylo sděleno penále, spadá do sféry správního uvážení správce daně. Tomuto výkladu svědčí slovo „může“ v ustanovení § 63 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. Zmínka o daňové exekuci obsažená v tomto ustanovení má pro správce daně význam doporučení vycházejícího z procesní ekonomie. Skutečnost, že při daňové exekuci nebylo daňovému dlužníku sděleno penále, nelze považovat za nezákonnost (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 Afs 38/2008 -57 ze dne 30.9.2008).

Jediné omezení správce daně spočívá v tom, že penále je možno sdělit nejpozději ve lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně. Podle § 70 odst. 1 a 2 zákona č. 337/1992 Sb., se právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se tento nedoplatek stal splatným. Je-li proveden úkon, směřující k vybrání, zajištění nebo vymožení nedoplatku, promlčecí lhůta se přerušuje a počíná běžet nová promlčecí lhůta po uplynutí kalendářního roku, ve kterém byl daňový dlužník o tomto úkonu zpraven; daňové nedoplatky však lze vymáhat nejpozději do dvaceti let počítaných od konce roku, ve kterém se nedoplatek stal splatným, s výjimkou daňových nedoplatků zajištěných podle odstavců 4 a 5 (tj. v případě zajištění nedoplatku na movitých věcech či zástavním právem na nemovitostech).

Soud poukazuje na to, že otázka, zda lhůta podle § 70 odst. 1 zákona o správě daní se odvozuje od původní splatnosti daňového nedoplatku (původní splatnosti daně) nebo ode náhradní lhůty splatnosti (ve vztahu k ust. § 63 odst. 4 daňového řádu ve znění účinném do 31.12.2006), byla předložena k rozhodnutí rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6.11.2009, č.j. 5 Afs 35/2009-223), a dosud nebyla rozhodnuta. V daném případě však předmětný platební výměr na daňové penále ze dne

5.6.2007 byl v každém případě vydán v šestileté lhůtě, v níž se promlčuje vybrání daně z příjmů fyzických osob za rok 2002, když navíc shora zmíněný exekuční příkaz ze dne 26.11.2004 vydaný k vymožení předmětného nedoplatku má charakter úkonu správce daně přerušujícího běh lhůty k vybrání a vymáhání daně ve smyslu § 70 odst. 2 daňového řádu. Žalobce v žalobě ostatně ani nenamítl, že by předpis daňového penále byl žalobci sdělen po uplynutí lhůty, v níž se promlčuje vybrání daně. Žalobní námitky, které žalobce v žalobě uplatnil, pak důvodné nejsou, neboť žalovaný ustanovení § 63 odst. 4 daňového řádu vyložil správně.

Protože soud podanou žalobu neshledal důvodnou, zamítl ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s., jak je uvedeno ve výroku rozsudku. V souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud rozhodl bez jednání, neboť účastníci s takovým projednáním věci v soudem stanovené lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. za situace, kdy žalobce neměl úspěch ve věci a úspěšnému žalovanému náklady řízení před soudem nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek ust. § 102 a násl. s.ř.s., ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozsudku, prostřednictvím Městského soudu v Praze k Nejvyššímu správnímu soudu. Podle § 105 odst. 2 s.ř.s., stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 17. března 2011

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková